

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/64/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215203004
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4215203004.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Sone Zmekovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. N., nar. XX.XX.XXXX v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: B. N., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XXX a U. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, zastúpený Advokátska kancelária Mgr. Jozef Vida, s.r.o., so sídlom v Nových Zámkoch, Turecká 36, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 12P/63/2015-59 zo dňa 24. septembra 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. B., a to zo sumy 100,- eur na sumu 150,- eur mesačne počnúc od 1.8.2015. Výživné je zročné vždy do 15-teho dňa, toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa. Zaostalé zročné výživné za obdobie od 1.8.2015 do 30.9.2015 vo výške 100,- eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným až do vyrovnania a to tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Uvedeným rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Komárno 9P/356/2013 zo dňa 23.4.2014 v časti o výživnom na mal. dieťa. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 2,3, § 62 ods. 4,5 Zákona o rodine ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, avšak nie v plnom rozsahu. Súd prvého stupňa považoval za preukázané, že k významnej zmene pomerov došlo na strane maloletého dieťaťa, pretože v minulom školskom roku začala navštevovať strednú školu, čím nepochybne došlo k nárastu výdavkov na mal. dieťa. Konštatoval, že v súvislosti so školou, mal. vykonáva prax, ktorá tiež zaťažuje finančný rozpočet a to hlavne cestovným od 30,- do 100,- eur mesačne. Maloleté dieťa do školy cestuje z Z. do E., pričom jednosmerne cestovné stojí 0,65 eura. Ďalšie výdavky súvisia s nákupom zošitov a učebníc a aj s ošatením, obuvou, hygienou, kozmetikou a stravovaním. Ďalšou významnou skutočnosťou je, že v čase rozhodovania súdu v roku 2014 mal. navštevovala 9. ročník Základnej školy a v súčasnej dobe navštevuje 2. ročník strednej školy. Poukázal na to, že u matky dieťaťa k významnej zmene pomerov od posledného rozhodnutia nedošlo, pretože matka je nezamestnaná a bez príjmu, pričom ju živí jej partner. V príjmovej sfére k významnej zmene pomerov nedošlo ani na strane otca mal. dieťaťa, avšak k zmene pomerov došlo tým, že mu ubudla ďalšia vyživovacia povinnosť na N. ako to sám otec uviedol. Finančná podpora vo výške 100 eur je poskytovaná zo strany otca na N. dobrovoľne. Súd prvého stupňa pri určovaní výšky výživného vychádzal z preukázaných zárobkových možností otca, ktoré predstavujú mesačne výšku 1062 eur (čistá mzda plus diéty), ktorú však v časti diét

nezohľadnil v celom rozsahu, nakoľko tieto slúžia na stravné počas vykonávania pracovnej cesty avšak zohľadnil z uvedených diét 50 %, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že práve diéty robia toto povolanie finančne atraktívnym. Pri určovaní výšky výživného zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec si musel zabezpečiť vlastné bývanie po prerušení spolužitia s matkou mal. dieťaťa a v súvislosti s tým spláca pôžičky. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, súd prvého stupňa požiadavku matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti na 200 eur nepovažoval za primeranú a s prihliadnutím na všetky uvedené dôkazy a skutočnosti zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 100,- na 150,- eur a to od 1.8.2015 v zmysle návrhu matky. Zročné výživné za obdobie od 1.8.2015 do 30.9.2015 vo výške 100,- eur súd prvého stupňa povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným až do vyrovnania v zmysle § 160 ods. 1 OSP. Záverom poznamenal, že pri rozhodovaní prihliadol aj na tú skutočnosť, že sa matka nevzdala svojho posledného zamestnania svojoľne, ale z dôvodu zániku firmy.

Proti tomuto rozsudku podal písomne v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP s poukazom aj na ust. § 120 ods. 2 OSP, resp. , aby súd prvého stupňa zmenil podľa § 220 OSP tak, že návrh matky zamietne. V dôvodoch svojho odvolania otec maloletého dieťaťa uviedol, že súd prvého stupňa sa nijakým spôsobom nevysporiadal so zmenou pomerov na strane matky, ktorá od poslednej úpravy výživného sa zamestnala a navyše žije v spoločnej domácnosti so svojim druhom - ženíchom, ktorého príjmy podľa vedomostí otca vôbec neboli predmetom dokazovania, pretože táto skutočnosť môže a nepochybne aj má vplyv aj na výdavky spojené s reálnymi nákladmi domácnosti matky, a jej druhu, najmä v prípade, ak v čase poslednej úpravy výživného na maloleté dieťa, ku ktorej došlo pri rozvoze rodičov maloletého dieťaťa v apríli 2014, ešte ako druh a družka nežili. V tejto súvislosti otec maloletého dieťaťa poukázal tiež na skutočnosť, že od poslednej úpravy výživného uplynul iba jeden rok a štyri mesiace, resp. že matka si návrh podala už po roku, pričom otec je toho názoru, že za jeden rok sa nemohli zvýšiť náklady na maloleté dieťa v takom rozsahu, ktorému by zodpovedalo 50% zvýšenie výživného. Navyše, otec v čase rozvodu v apríli 2014 počítal s tým, že výživné na maloleté dieťa sa určí aj s prihliadnutím na nástup dieťaťa na strednú školu, k tomuto žiadal zabezpečiť zo spisu najmä návrh matky ako navrhovateľky na rozvod manželstva a tiež zápisnice z pojednávania, pretože otec si túto skutočnosť pamätal tak, že to bol on, kto matke navrhol sumu 100,- eur ako výživné na maloleté dieťa, a to práve aj s prihliadnutím na jej zvýšené potreby, spojené s návštevou strednej školy. Otec maloletého dieťaťa poukázal aj na skutočnosť, že okrem potvrdenia o cestovnom, žiadne ďalšie údajné zvýšené náklady na maloleté dieťa neboli v konaní preukázané.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka, ktorá uviedla, že pri rozhodovaní o výške výživného, voči maloletému dieťaťu, boli súdu prvého stupňa predložené všetky potrebné podkladové materiály, ktoré rozhodovali o stanovení výšky výživného. Matka uviedla, že sa nestotožnila vôbec s návrhom otca na zamietnutie jej návrhu, pretože v rozhodnutí prvostupňového súdu bolo výživné stanovené na základe objektívnych podkladov. Matka maloletého dieťaťa ďalej vo svojom vyjadrení poukázala na skutočnosť, že maloleté dieťa vychováva v plnej miere s plnou rodičovskou zodpovednosťou, staršia dcéra N. je samostatná plnoletá osoba, s ktorou matka udržiava rodičovský vzťah. Uviedla tiež, že tvrdenia otca v tom, že dcére Veronike dobrovoľne prispieva mesačne sumou 100, -euro nie sú pravdivé, pretože naposledy jej sumu 100, -euro poslal 15.10. 2014, pričom otec s dcérou Veronikou od tejto doby nestýka.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadril aj kolízny opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne a odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je dôvodne podané, preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Predmetom konania je návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, ktorému súd prvého stupňa čiastočne vyhovel a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 100 euro na sumu 150 euro mesačne počnúc od 1. 8. 2015. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie iba otec , matka ani kolízny opatrovník odvolanie nepodali. Predmetom odvolacieho konania bol celý výrok rozsudku súdu prvého stupňa, pretože na výrok o zvýšení vyživovacej povinnosti otca nadväzuje výrok o zaostalo výživnom a výrok o trovách konania.

Podľa § 62 ods. 1, 2,3,4,5 zákona číslo 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom za predpokladu, ak sa zmenia pomery, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu. Táto zmena pomerov sa môže týkať potrieb oprávneného najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom dieťaťa, s jeho fyzickým vyspíevaním, zdravotným stavom, prípravou na budúce povolanie. Obe kritériá uvedené v § 75 Zákona o rodine, t. j. odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú. Odôvodnené potreby dieťaťa do značnej miery závisia od schopností a možností rodičov, pričom pri určení výživného sa vychádza zo zásady, že životná úroveň dieťaťa sa má prispôbiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Schopnosti a možnosti rodiča posudzuje súd najmä z hľadiska toho, aký zárobok alebo iný príjem môže rodič dosiahnuť. Pre určenie výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami a podobne), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí v príslušnom regióne a podobne.

V prejednávanej veci odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa je dôvodne podaný, aj keď nie v celom rozsahu. S ohľadom na dôvody uvádzané otcom v podanom odvolaní odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa dospel k správne záveru, keď konštatoval výraznú zmenu pomerov na strane maloletého dieťa. Touto výraznou zmenou pomerov je skutočnosť, že dieťa začalo navštevovať strednú školu, učí sa cudzie jazyky a to angličtinu a španielčinu, s čím sú vo všeobecnosti zvýšené výdavky na jeho výživu. Navyše maloleté dieťa je vo veku prudkého telesného a duševného rozvoja a jeho náklady sa takmer rovnajú nákladom na život dospelého človeka, a to s ohľadom na potreby spojené nielen s výživou ale aj s ošatením a hygienou dieťaťa. Aj podľa názoru odvolacieho súdu boli v danej veci splnené zákonné podmienky pre zmenu súdneho rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca. Správne súd prvého stupňa prihliadol pri rozhodovaní na skutočnosť, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otcovi ubudla vyživovacia povinnosť k dcére Veronike, pričom aj táto zmena pomerov na strane otca má význam pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti na maloletú Alexandru. Aj keď sa otcovi nezvýšil jeho, príjem odpadla mu vyživovacia povinnosť k dcére Veronike, preto si môže vo zvýšenej miere plniť vyživovaciu povinnosť k dcére Alexandre. Napokon súd prvého stupňa správne postupoval, keď pri posudzovaní príjmu otca čiastočne zohľadnil aj diéty, ktoré otec od zamestnávateľa poberá, pretože aj tento príjem má význam pri posudzovaní životnej úrovne, ktorú si otec zo svojho príjmu môže zabezpečiť.

Vo vzťahu k odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že matka bola v čase rozhodovania súdu prvého stupňa bez pracovného pomeru a bez príjmu. Druh matky nemá vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, ku ktorému majú vyživovaciu povinnosť rodičia dieťaťa. Zákonnú vyživovaciu povinnosť má k maloletému dieťaťu okrem otca aj matka, ktorá aj keď žiadny príjem nemá musí v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu túto vyživovaciu povinnosť plniť. Skutočnosť, že matka dieťaťa žije s druhom nemá v tejto veci žiadny vplyv na vyživovaciu povinnosť otca. Iba v prípade, ak by sa matka podieľala na úrade nákladov spojených s bývaním a vedením spoločnej domácnosti s druhom, súd by zohľadnil tú skutočnosť, že na tieto náklady nenesie matka sama, ale čiastočne sa na ich úhrade podieľa aj druh.

V tejto veci však o tento prípad nejde, pretože matka nepracuje a je bez príjmu, pričom náklady na domácnosť hradí druh matky.

Rovnako tak súd nemohol zohľadniť obranu otca v tom, že otec prispieva zo svojho príjmu dobrovoľne dcére N. 100,- eur mesačne. Aj pokiaľ by bolo toto tvrdenie otca pravdivé, súd prvého stupňa správne zohľadnil, že otcovi zanikla vyživovacia k dcére N. a v prvom rade si otec musí plniť vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a to v takej výške, aby bola zabezpečená primeraná životná úroveň dieťaťa, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov. Suma vyživovacej povinnosti 150,- euro, na ktorú súd prvého stupňa zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zodpovedá majetkovým pomerom otca a tiež skutočnosti, že otec okrem tejto vyživovacej povinnosti inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec zo svojho príjmu bez ohrozenia vlastnej výživy môže prispievať sumou 150,- euro mesačne, pričom potreby dieťaťa budú čiastočne hradené aj z rodinných prídavkov, ktoré v sume 23,52 eura poberá matka a aspoň minimálnym výživným, ktorý je povinná v zmysle ust. § 62 ods. 3 zák. o rodine v sume 27,13 eura prispievať na výživu dieťaťa matka maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa potom bude mať na svoju výživu k dispozícii mesačne sumu 200,65 eura, ktorá suma je postačujúca na krytie potrieb dieťaťa. K námietkam otca, že matka v konaní nepreukázala také výdavky na výživu dieťaťa, ktoré by odôvodňovali zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca o sumu 50,- euro mesačne odvolací súd uvádza, že suma 50,- euro mesačne, o ktorú súd prvého stupňa zvýšil vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa je primeraná tej skutočnosti, že dieťa navštevuje strednú školu, s čím sú vo všeobecnosti spojené vyššie náklady na výživu dieťaťa. Zvýšené náklady uviedla matka v podanom návrhu na začatie konania a predstavujú náklady na ZRPŠ v sume 10 euro, poplatky za skúšky, ktoré dieťa absolvuje spolu vo výške 75 euro, náhradu nákladov spojený so stužkovou slávnosťou v sume 50 euro, školské potreby v sume 33 euro a náučné exkurzie, s ktorými sú spojené mesačné náklady vo výške 40 až 100 euro mesačne. Uvedené výdavky je možné považovať za bežné výdavky, ktoré sú spojené so štúdiom dieťaťa na strednej škole, pričom ich výška, ktorú uviedla matka nevyvoláva pochybnosti o ich reálnom základe.

Záverom odvolací súd uvádza, že z pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 9P/356/2013 vedeného vo veci rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej B. na čas po rozvode nevyplýva tvrdenie otca v tom, že suma 100,- euro, ktorou mal prispievať na základe dohody rodičov na výživu maloletého dieťa otca zahŕňa aj náklady, ktoré vzniknú v budúcnosti v súvislosti so štúdiom dieťaťa na strednej škole. Napokon v čase rozhodovania súdu vo veci rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej B. na čas po rozvode otcovi trvala vyživovacia povinnosť k dcére N., ktorá za medzičasom zanikla. Túto novú skutočnosť, ktorá má vplyv na výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletej B. bol súd povinný zohľadniť v tomto konaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil, pretože súd prvého stupňa správne v napadnutom rozsudku vyčíslil aj zročné výživné.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) OSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak ide o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.